

Új kiadás

Az 1975-ben megjelent és 1990-ben revideált protestáns új fordítású Biblia legújabb revíziójának második próbakiadását tartja kezében a Tisztelt Olvasó. A Magyar Bibliatársulat 2006-ban kezdett hozzá a revízió előkészítéséhez, az észrevételek gyűjtéséhez. Munkánk most jutott el arra a pontra, hogy az egyházi bibliaolvasó közvélemény elé tárhatjuk a Szöveggondozó Bizottság revíziós munkájának első gyümölcsei között Pál apostol Rómaiakhoz írt levelének próbakiadását. A bibliai szöveg gondozása során a következő revíziós alapelvekhez igyekeztünk tartani magukat: 1. Figyelembe vettük és értékeltük az 1990 és 2008 között beérkezett észrevételeket és javaslatokat. 2. Meg kívántuk őrizni az új fordítású Biblia alapvető szövegkritikai és fordítási döntéseit (a formális és a dinamikus ekvivalencia kiegyensúlyozott alkalmazása), a bibliai szöveg tagolását és az emelkedett, mai beszélt köznyelvi szintet. Ezekben a területeken csak akkor változtattunk az új fordítás szövegén, ha azt a mai írásértelmezési és fordításelméleti konszenzus megkövetelte. 3. Javítottuk a felismert nyomdahibákat, fordítási tévedéseket és archaikus (a mai beszélt nyelvben már nem használatos) kifejezéseket. 4. Igyekeztünk javítani a fordítás egységességén, következetességén. 5. Törekedtünk a „jó magyarságú” nyelvi megoldásokra, valamint arra, hogy az új bibliai szöveg felolvasva („szószéki használat”) is jól hangozzék. Legfőképpen pedig azt reméljük, hogy a revíziós munka eredményeként Isten ígéje még inkább érthetően és tisztábban szólalhat meg magyar nyelven. Remélve, hogy a most kézbe vett bibliai könyvek újabb szövege elnyeri a bibliaolvasó egyházi közvélemény tetszését, arra szeretnénk kérni minden érdeklődő testvérünket, hogy pozitív vagy negatív véleményével bátran keressen meg bennünket az info@bibliatarsulat.hu email címen vagy levélben a 1113 Budapest Bocskai út 35. postacímen.

Magyar Bibliatársulat

PÁL LEVELE A RÓMAIAKHOZ

Címzés, üdvözlés

1

¹Pál, Krisztus Jézus szolgája, elhívott apostol, akit Isten kiválasztott arra, hogy hirdesse evangéliumát, ²amelyet prófétái által a szent iratokban előre megígért, ³az ő Fiáról, aki test szerint Dávid utódaitól származott, ⁴a szentség Lelke szerint pedig a halottak közül való feltámadásával Isten hatalmas Fiának bizonyult. Jézus Krisztus a mi Urunk, ⁵általa kegyelmet és apostolságot kaptunk arra, hogy az ő nevéért hitre és engedelmességre hívjunk fel minden népet: ⁶akik közé tartoztok ti is, Jézus Krisztus elhívottai. ⁷Mindazoknak, akik Rómában vagytok, Isten szereteteinek, elhívott szentjeinek: Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Pál hálaadása és útiterve

⁸Először is hálát adok az én Istenemnek Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy hiteteknek az egész világon híre van. ⁹Mert Isten a tanúm, akit lelkemből szolgáló Fia evangéliumának hirdetésével, hogy szüntelenül megemlékezem rólatok, ¹⁰mindenkor kérve imádságaimban, hogy Isten akaratából egyszer már el tudjak menni hozzátok. ¹¹Mert szeretnék meglátogatni titeket, hogy megerősítetekre valamilyen lelki ajándékot adjak át nektek, ¹²azaz, hogy együtt nyerjünk vigasztalást nálatok egymás hite által, a tietek és az enyém által. ¹³Tudjátok meg, testvéreim: sokszor elhatároztam már, hogy elmegyek hozzátok, de mindeddig megakadályoztattam abban, hogy munkámnak némi gyümölcse lehessen közöttetek, amint a többi nép között is. ¹⁴Görögöknek és barbároknak, bölcseknek és tudatlanoknak egyaránt adósa vagyok. ¹⁵Azért szívem szerint kész vagyok az evangéliumot hirdetni nektek is, akik Rómában vagytok.

A levél tárgya

¹⁶Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten hatalma az minden hívőnek üdvösségére, először a zsidóknak, majd pedig a görögöknek. ¹⁷Mert abban Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki hitből hitbe, amint meg van írva: „Az igaz ember pedig hitből fog élni.”

Isten haragja minden emberen

¹⁸Isten ugyanis kinyilatkoztatja a maga haragját a mennyből az igazság útját álló gonosz emberek minden hitetlensége és gonoszsága ellen, ¹⁹mert ami megismerhető Istenből, az nyilvánvaló előttük, mivel Isten nyilvánvalóvá tette számukra. ²⁰Láthatatlan valóját, azaz örök hatalmát és istenségét meglátja alkotásain az értelem a világ teremtésétől fogva. Ezért nincs mentségük, ²¹mert bár Istent ismerték, mégsem dicsőítették vagy áldották mint Istent, hanem hiábavalóságokra jutottak gondolkodásukban, és sötétség borult oktalan szívükre.

²²Akik bölcseknek mondják magukat, bolonddá lettek, ²³és a halhatatlan Isten dicsőségét felcserélték halandó emberek, sőt madarak, négylábúak és csúszómászók képmásával. ²⁴Ezért kiszolgáltatta őket Isten szívük vágyaiban a tisztátalanságnak, hogy meggyalázzák egymás testét.

²⁵Az ilyenek Isten igazságát hazugsággal cserélték fel, és a teremtményt imádták és szolgálták a Teremtő helyett, aki áldott mindörökké. Ámen. ²⁶Ezért kiszolgáltatta őket Isten gyalázatos szenvedélyeiknek: mert asszonyaik felcserélték a természetes érintkezést a természetellenessé, ²⁷ugyanúgy a férfiak is elhagyták a női nemmel való természetes érintkezést, és egymás iránt ébredt vágy bennük: férfiak férfiakkal fajtalanzkodnak, de el is veszik tévelygésük méltó büntetését önmagukban.

²⁸És mivel nem méltatták Istent arra, hogy megtartsák ismeretükben, Isten kiszolgáltatta őket megbízhatatlan gondolkodásuknak, hogy azt tegyék, ami nem illik. ²⁹Tele vannak mindenféle hamissággal, gonosszággal, kapzsisággal, rosszasággal, tele irigységgel, gyilkos indulattal, viszálykodással, csalással, rosszindulattal; besúgók, ³⁰rágalmazók, istenyűlölők, gőgösek, fennhéjázók, dicsekvők, találékonyak a rosszban, szüleiknek engedetlenek, ³¹kíméletlenek, szószegők, szeretetlenek és irgalmatlanok.

³²Ezek ismerik ugyan Isten igazságos rendjét, amely szerint halálra méltók, akik ilyeneket tesznek; mégis nemcsak teszik ezeket a dolgokat, hanem azokkal is egyetértenek, akik ilyeneket tesznek.

Isten nem személyválogató

2

¹Ezért nincs mentséged, te ítélkező ember, mert amiben mást megítélsz, abban önmagadat ítéled el, hiszen ugyanazokat teszed, miközben ítélkezel! ²Azt pedig tudjuk, hogy Isten ítélete igazságosan sújtja azokat, akik ilyeneket tesznek. ³Azt gondold, te ember, aki ítélkezel azok felett, akik ilyeneket tesznek, holott magad is ugyanazokat cselekszed, hogy te megmenekülhetsz az Isten ítéletétől? ⁴Vagy megveted jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát, és nem veszed tudomásul, hogy téged Isten jósága megtérésre ösztönöz?

⁵Te azonban kemény szívvel és megtérés nélkül haragot gyűjtesz magadnak a harag napjára, amikor Isten kihirdeti igaz ítéletét. ⁶Ő mindenkinek cselekedetei szerint fog megfizetni: ⁷azoknak, akik állhatatosan jót cselekedve törekszenek dicsőségre, megbecsülésre és halhatatlanságra, örök életet ad, ⁸azoknak pedig, akik viszálykodók, akik ellenállnak az igazságnak, és a gonosszágnak engednek, haraggal és bosszúállással fizet majd. ⁹Gyötrelem és szorongatás vár minden emberi lélekre, aki a rosszat cselekszi, először a zsidókra, majd pedig a görögökre; ¹⁰viszont dicsőség, tisztelet és békeség jut majd osztályrészül mindazoknak, akik jót tesznek, először a zsidóknak, majd pedig a görögöknek.

A törvény nélkül élők bűnössége

¹¹Mert Isten nem személyválogató. ¹²Akik ugyanis a törvény ismerete nélkül vétkeztek, a törvény nélkül vesznek majd el, és akik a törvény ismeretében vétkeztek, azokat a törvény alapján sújtja majd az ítélet. ¹³Hiszen nem a törvény hallgatói igazak Isten előtt, hanem a törvény megtartói fognak megigazítani. ¹⁴Mert amikor a törvényt nem ismerő népek természetükből fakadóan cselekszik azt, amit a törvény követel, akkor ezek a törvény nélküliek önmagukban hordozzák a törvényt. ¹⁵Ezzel azt bizonyítják, hogy a törvény cselekedete a szívükbe van írva, bizonyosága ennek lelkiismeretük és gondolataik, melyek hol vádolják, hol felmentik őket ¹⁶azon a napon, amelyen megítéli Isten az emberek titkait az én evangéliumom szerint Krisztus Jézus által.

A törvény alatt élők bűnössége

¹⁷Ha pedig te zsidónak nevezed magadat, aki a törvényre hagyatkozol, és Istennel dicsekszel, ¹⁸és ismered az ő akaratát, és el tudod dönteni, mi a helyes, hiszen megtanultad a törvényből; ¹⁹és meg vagy győződve arról is, hogy te a vakok vezetője vagy, a sötétben járók világossága, ²⁰az oktalanok nevelője, a kiskorúak tanítója, mivel tied a törvényben megtestesült ismeret és igazság: ²¹ha tehát mást tanítasz, önmagadat nem tanítod? Aki hirdeted: ne lopj, lopsz? ²²Aki azt mondod: ne paráználkoddj, paráználkodsz? Aki utálod a bálványokat, templomrabló vagy? ²³Aki a törvénnyel dicsekszel, törvényszegéssel meggyalázod Istent? ²⁴Bizony „miattatok gyalázzák Isten nevét a népek között”, amint meg van írva.

²⁵ A körülmetélkedés valóban használ, ha megtartod a törvényt; de ha törvénszegő vagy, akkor körülmetéltséged körülmetéletlenséggé lett. ²⁶ Ha pedig a körülmetéletlen megtartja a törvény rendelkezéseit, nem számít-e Isten előtt a körülmetéletlensége körülmetéltségnek?

²⁷ És a származása szerint körülmetéletlen is, aki betölti a törvényt, megítél majd téged, aki az Írás és a körülmetélés ellenére törvénszegő vagy. ²⁸ Mert nem az a zsidó, aki külsőleg az, sem nem az a körülmetélkedés, ami a testen, külsőleg látszik; ²⁹ hanem az a zsidó, aki belsőleg az, és az a körülmetélkedés, ami a szívben van, Lélek szerint és nem betű szerint. Az ilyen dicsérete nem emberektől van, hanem Istentől.

Izráel előnye és ítélete

3

¹ Mi tehát a zsidó előnye? Vagy mi a körülmetélés haszna? ² Minden szempontból sok! Elsősorban az, hogy Isten rájuk bízta igéit. ³ De mi van akkor, ha némelyek hűtlenné váltak? Vajon az ő hűtlenségük hűtlenné tenné Istent? ⁴ Szó sincs róla! Sőt azt kell mondanunk: Isten igaz, viszont „minden ember hazug”, amint meg van írva: „Igaz légy beszédeidben, és győzedelmes, amikor vádolnak téged.” ⁵ Ha pedig a mi gonoszságunk teszi nyilvánvalóvá Isten igazságát, mit mondjunk? Emberi módon szólok: igazságtalan az Isten, hogy kiönti ránk haragját? ⁶ Szó sincs róla! Hiszen akkor hogyan ítélné meg Isten a világot? ⁷ Mert ha Isten igazsága az én hazugságom által lett nagyvá az ő dicsőségére, akkor miért kell még nekem bűnösnek megítéltetnem? ⁸ Vagy talán igaz az, amivel rágalmaznak minket, és amit állítanak némelyek, hogy tudniillik ezt mondjuk: tegyünk rosszat, hogy jó következzen belőle? Az ilyeneket méltán sújtja az ítélet!

Isten előtt nincsen igaz ember

⁹ Hogyan van tehát? Különbek vagyunk? Egyáltalán nem! Hiszen előbb már bebizonyítottuk, hogy zsidók is, görögök is mind bűn alatt vannak,

¹⁰ amint meg van írva:

„Nincsen igaz ember egy sem,

¹¹ nincsen, aki értse, nincsen, aki keresse Istent.

¹² Mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen, aki jót tegyen, nincs egyetlen egy sem.

¹³ Nyitott sír a torkuk,

nyelvükkel álmítanak,

kígyóméreg az ajkukon;

¹⁴ szájuk átokkal és keserűséggel van tele.

¹⁵ Lábuk gyors a vérontásra,

¹⁶ romlás és nyomorúság jár a nyomukban,

¹⁷ és a békesség útját nem ismerik:

¹⁸ Isten félelmével nem törődnek.”

¹⁹ Tudjuk pedig, hogy amit a törvény mond, azt a törvény hatálya alatt élőknek mondja, hogy elnémuljon minden száj, és az egész világ vétkezzék legyen Isten előtt. ²⁰ Mert a törvény cselekedeteiből senki sem fog megigazulni öelőtte. Hiszen a törvényből csak a bűn felismerése adódik.

Isten igazsága minden emberé kegyelmeből, hit által

²¹ Most pedig törvény nélkül jelent meg Isten igazsága, amelyről bizonyoságot is tesznek a törvény és a próféták, ²² mégpedig Isten igazsága a Jézus Krisztusban való hit által minden hívőnek. Mert nincs különbség, ²³ mivel mindenki vétkezett, és nélkülözi Isten dicsőségét,

²⁴ Isten ingyen igazít meg az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban lett váltság által. ²⁵ Őt rendelte

Isten áldozatul az ő vére által azoknak, akik hisznek. Ebben mutatta meg igazságát. A korábban elkövetett bűnöket ugyanis elengedte²⁶ türelmében, hogy e mostani időben megmutassa igazságát: mert ő igaz, és igazzá teszi azt is, aki Jézusban hisz.

²⁷Hogyan lehetséges akkor a dicsekvés? Lehetetlenné vált. Milyen törvény által? A cselekedeteké által? Nem, hanem a hit törvénye által.²⁸ Hiszen azt tartjuk, hogy hit által igazul meg az ember, a törvény cselekvésétől függetlenül.²⁹ Vagy Isten kizárólag a zsidóké? Nem a népeké is? Bizony, a népeké is;³⁰ mert egy az Isten, aki megigazítja a körülmetéltet hitből, a körülmetéletlent pedig hit által.³¹ Érvénytelenné tesszük tehát a törvényt a hit által? Semmiképpen! Sőt inkább érvényt szerzünk a törvénynek.

Ábrahám hit által igazult meg

4

¹Mit mondjunk tehát, mit ért el Ábrahám, a mi ősatyánk a saját erejéből? ²Ha ugyanis Ábrahám cselekedetekből igazult volna meg, akkor volna mivel dicsekednie, de nem Isten előtt. ³De mit mond az Írás? „Hitt Ábrahám Istennek, és Isten ezt számította be neki igazságnak.” ⁴Aki fáradozik, annak a bért nem jutalomként számítják, hanem azért, mert tartoznak azzal. ⁵Aki pedig nem fáradozik, hanem hisz abban, aki megigazítja az istentelent, annak Isten a hitét számítja igazságnak. ⁶Ahogy Dávid is azt az embert mondja boldognak, akinek Isten cselekedetek nélkül tulajdonít igazságot: ⁷„Boldogok, akiknek megbocsáttattak törvényszegéseik, és akiknek elfedeztetek bűneik.” ⁸Boldog az az ember, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít.”

Ábrahám minden hívő atyja

⁹Most tehát ez a boldognak mondás csak a körülmetélteknek szól-e, vagy a körülmetéletleneknek is? Mert azt mondjuk, hogy Ábrahámnak Isten a hitet számította be igazságnak. ¹⁰De milyen állapotában fogadta el őt igaznak: körülmetélten vagy körülmetéletlenül? Nem körülmetélten, hanem körülmetéletlenül. ¹¹Sőt a körülmetélkedés jelét is körülmetéletlenül tanúsított hite igazságának pecsétjéül kapta, hogy atyja legyen minden körülmetéletlen hívőnek, és az igazság azoknak is beszámíttassék; ¹²és hogy atyja legyen azoknak a körülmetélteknek is, akik nemcsak körül vannak metélve, hanem nyomába is lépnek atyánk, Ábrahám körülmetéletlenül tanúsított hitének.

Ábrahám az ígéletben bízó hit példája

¹³Mert Ábrahám vagy az utóda nem a törvény, hanem a hitből való igazsága alapján részesült abban az ígéletben, hogy örökölni fogja a világot. ¹⁴Hiszen ha a törvény alatt élők az örökösök, akkor üressé lett a hit, és hiábavaló az ígélet,¹⁵ mivel a törvény csak Isten haragjához vezet. Ahol azonban nincs törvény, ott nincs törvényszegés sem. ¹⁶Azért hitből, hogy kegyelemből legyen, és így bizonyos legyen az ígélet Ábrahám minden utóda számára: nemcsak a törvényből valóknak, hanem az Ábrahám hitét követőknek is. ¹⁷Ő, ahogyan meg van írva: „sok nép atyjává tettelek téged”, mindnyájunk atyja Isten színe előtt, akiben hitt, aki megeleveníti a holtakat, és létrehívja a nem létezőket. ¹⁸Reménység ellenére is reménykedve hitte, hogy sok nép atyjává lesz, ahogyan megmondattott: „Ilyen sok lesz a te utódod!” ¹⁹Mert hitében nem gyengült meg, amikor arra gondolt, hogy százesztendősi lévén, elhalt már saját teste, és Sára méhe is elhalt. ²⁰Isten ígéletében nem kételkedett hitetlenül, sőt megerősödött a hitben dicsőséget adva Istennek,²¹ és teljesen bizonyos volt afelől, hogy amit Isten ígér, azt meg is tudja tenni. ²²Ezért Isten ezt „be is számította neki igazságnak”. ²³De nem egyedül érte van megírva, hogy „beszámította neki igazságnak”, ²⁴hanem értünk is, akiknek majd beszámítja, mert hiszünk abban, aki feltámasztotta a halottak közül Jézust, a mi Urunkat; ²⁵aki halálra adatott bűneinkért, és feltámasztatott megigazulásunkért.

¹Mivel tehát megigazultunk hitből, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által. ²Őáltal járulhatunk hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben vagyunk, és dicsekszünk azzal a reménységgel is, hogy részesülünk Isten dicsőségében. ³Sőt dicsekszünk a megpróbáltatásokkal is, mivel tudjuk, hogy a megpróbáltatás szüli az állhatatosságot, ⁴az állhatatosság a kipróbáltságot, a kipróbáltság a reménységet; ⁵a reménység pedig nem szégyenít meg, mert szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adott Szentlélek által. ⁶Mert amikor még erőtleneke voltunk, a rendelt időben halt meg Krisztus az istentelenségért. ⁷Még az igazért is aligha halna meg valaki, bár a jóért talán még vállalja valaki a halált. ⁸Isten azonban a maga szeretetét mutatta meg irántunk, mert Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor még bűnösök voltunk. ⁹Ha tehát már most megigazított minket az ő vére által, még inkább meg fog menteni minket a haragtól. ¹⁰Mert ha akkor, mikor ellenségei voltunk, megbékéltettünk Istennel Fia halála által, akkor, miután megbékéltettünk, még inkább üdvözíteni fog élete által. ¹¹Sőt ezenkívül még dicsekszünk is Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által most részesültünk a megbékélésben.

Ádám és Krisztus

¹²Ahogy tehát egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy minden emberre áterjedt a halál azáltal, hogy mindenki vétkezett. ¹³Mert a törvényig is volt bűn a világban, bár a bűn nem róható fel, ha nincs törvény. ¹⁴Mégis uralkodott a halál Ádámtól Mózesig azokon is, akik nem Ádám bűnéhez hasonlóan vétkeztek. Ő pedig előképe az eljövendőnek. ¹⁵De nem igaz az, hogy amilyen a vétek, olyan a kegyelmi ajándék is. Mert ha annak az egynek a bűne miatt sokan haltak meg, még inkább igaz, hogy Isten kegyelme és ajándéka kiáradt az egy ember, Jézus Krisztus kegyelme által sokakra. ¹⁶És az sem igaz, hogy a kegyelmi ajándék ugyanolyan, mint az első ember bűnbeesése. Az ítélet ugyanis egyetlen eset folytán vitt a kárhozatba, a kegyelmi ajándék viszont sokak elbukásából visz megigazulásra. ¹⁷Ha pedig az egynek elbukása miatt uralkodhatott a halál egyetlen ember által, akkor még inkább igaz, hogy azok, akik bőségesen kapják a kegyelem és az igazság ajándékát, uralkodni fognak az életben az egy Jézus Krisztus által.

¹⁸Ahogy tehát egy ember bűne lett minden ember számára kárhozattá, úgy lett egynek az igazsága minden ember számára éltető megigazulássá. ¹⁹Mert ahogyan az egy ember engedetlensége által sokan lettek bűnösökké, úgy az egynek engedelmissége által is sokan lesznek igazakká. ²⁰Közben pedig eljött a törvény, hogy megnövekedjék a bűn. De ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségesebben kiáradt a kegyelem; ²¹hogy amiképpen uralkodott a bűn a halálban, úgy uralkodjék a kegyelem is az igazság által az örök életre Jézus Krisztus, a mi Urunk által.

Kereszttség és új élet

¹Mit mondjunk tehát? Maradjunk a bűnben, hogy megnövekedjék a kegyelem? ²Szó sincs róla! Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne? ³Vagy nem tudjátok, hogy mi, akik Krisztus Jézusba kereszteltettünk, az ő halálába kereszteltettünk? ⁴A kereszttség által ugyanis eltemettettünk vele a halálba, hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járunk. ⁵Ha ugyanis eggyé lettünk vele halálának hasonlóságában, még inkább eggyé leszünk vele feltámadásának hasonlóságában is. ⁶Hiszen tudjuk, hogy a mi óemberünk megfeszítettett vele, hogy megerőtlenüljön a bűn hatalmában

álló test, hogy többé ne szolgáljunk a bűnnek.⁷ Mert aki meghalt, az megszabadult a bűntől.⁸ Ha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy vele együtt élni is fogunk.⁹ Hiszen tudjuk, hogy Krisztus, aki feltámadt a halottak közül, többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta.¹⁰ Mert meghalt a bűnnek egyszer s mindenkorra, amely életet pedig él, azt az Istennek éli.¹¹ Így azt tartjátok ti is magatokról, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek Istennek Krisztus Jézusban.

A kegyelem állapotában ne a bűnnek, hanem az igazságnak szolgáljunk

¹²Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedelmeskedjete kívánságainak.¹³ Tagjaitokat se állítsátok a gonoszság fegyvereiként a bűn szolgálatába, hanem álljatok Isten szolgálatába, mint akik a halálból életre keltetek, és tagjaitok az igazság fegyvereiként szolgáljanak Istennek.¹⁴ Hiszen a bűn nem fog uralkodni rajtatok, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt éltek.

¹⁵Mit tegyünk tehát? Vétkezzünk, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt élünk? Szó sincs róla!¹⁶Nem tudjátok, hogy ha valakinek a szolgálatába álltok, akkor engedelmesre kötelezett szolgálói vagytok annak, mégpedig vagy a bűn szolgálói a halálra, vagy az engedelmesre szolgálói az igazságra?¹⁷De hála az Istennek, hogy ugyan a bűn szolgálói voltatok, de szívetek szerint engedelmeskedtetek annak a tanításnak, amelynek követésére átadattatok!¹⁸Miután tehát megszabadultatok a bűntől, az igazság szolgálóivá lettetek.

¹⁹Emberi módon beszélek, mivel erőtlenek vagytok. Ahogyan tehát tagjaitokat a tisztátalanság és a törvénytelenesség szolgálatába állítottátok, hogy törvénytelenekké legyetek, úgy most állítsátok tagjaitokat az igazság szolgálatába, hogy szentek legyetek.²⁰Mert amikor a bűn szolgálói voltatok, szabadok voltatok az igazságtól.²¹De milyen gyümölcsöt termelt ez akkor nektek? Bizony, most szégyenkeztek miatta, mert ennek vége a halál!²²Most azonban, miután a bűntől megszabadultatok, és Isten szolgálói lettetek, már ez meghozta nektek gyümölcsét, a megszentelődést, amelynek vége az örök élet.²³Mert a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

Többé nem vagyunk a törvény uralma alatt

7

¹Vagy nem tudjátok, testvéreim, pedig a törvényt ismerőkhöz szólok, hogy a törvény addig uralkodik az emberen, amíg él?²Például a férjes asszony is, amíg él a férje, hozzá van kötve a törvény szerint, de ha meghal a férj, akkor felszabadul a törvény hatálya alól, amely a férjéhez kötötte.³Amíg tehát él a férje, házasságtörőnek mondják, ha más férfié lesz, de ha meghal a férje, megszabadul e törvénytől, és már nem házasságtörő, ha más férfié lesz.⁴Ugyanígy ti is, testvéreim, meghaltatok a törvény számára a Krisztus teste által, hogy másé legyetek: azé, aki feltámadt a halottak közül, hogy gyümölcsöt teremjünk Istennek.⁵Mert amíg test szerint éltünk, a bűnök törvény által szított szenvedélyei hatottak tagjainkban, hogy a halálnak teremjenek gyümölcsöt.⁶Most azonban, miután meghaltunk annak a számára, ami fogva tartott minket, megszabadultunk a törvénytől, úgyhogy a Lélek új rendjében szolgálunk, nem pedig a törvény betűjének régi rendjében.

A törvény jó, de a bűn által halált okoz

⁷Mit mondjunk tehát? A törvény bűn? Szó sincs róla! Viszont a bűnt nem ismerném, ha nem ismertem volna meg a törvény által, és a kívánságot sem ismerném, ha a törvény nem mondaná: „Ne kívánd!”⁸ De a bűn, kihasználva a parancsolatot, mindenféle kívánságot szült bennem. Mert a törvény nélkül halott a bűn.⁹ Én törvény nélkül éltem egykor. Amikor azonban eljött a parancsolat, a bűn életre kelt,¹⁰ én pedig meghaltam, és megértettem, hogy éppen az életre adott parancsolat lett halálommá.¹¹ Mert a bűn, kihasználva a parancsolatot, megcsalt engem, és megölt általa.

¹²A törvény tehát szent, a parancsolat is szent, igaz és jó.¹³ Akkor a jó lett halálommá? Szó sincs róla! Hanem a bűn, hogy bűn volta nyilvánvalóvá legyen. A jó által hoz rám halált, hogy így a parancsolat által a bűn bűnné legyen.

A belső ember harca a benne lakó bűnnel

¹⁴Tudjuk ugyanis, hogy a törvény lelki, én pedig testi vagyok: a bűn rabszolgája.¹⁵ Hiszen amit teszek, azt nem is értem, mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem azt teszem, amit gyűlölök.¹⁶ Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor elismerem a törvényről, hogy jó.

¹⁷Akkor pedig már nem is én teszem azt, hanem a bennem lakó bűn.¹⁸ Mert tudom, hogy énbennem, vagyis a testemben nem lakik jó, hiszen az akarat megvolna bennem a jóra, de nem tudom véghezvinni azt.¹⁹ Hiszen nem azt teszem, amit akarok: a jót, hanem azt cselekszem, amit nem akarok: a rosszat.²⁰ Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor már nem én teszem, hanem a bennem lakó bűn.

²¹Azt a törvényt találom tehát magamban, hogy – miközben a jót akarom tenni – csak a rosszra van lehetőségem.²² Mert gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint,²³ de tagjaimban egy másik törvényt látok, amely harcol az értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt a bűn tagjaimban lévő törvényével.²⁴ Én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg ebből a halálra ítélt testből?²⁵ Hála legyen Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által! Tehát én magam értelmemmel ugyan Isten törvényének szolgálók, testemmel azonban a bűn törvényének.

Akik Krisztusban vannak, Lélek szerint járnak

8

¹Nincsen azért most már semmiféle kárhóztató ítélet azok ellen, akik Krisztus Jézusban vannak,² mivel az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől.³ Amire ugyanis képtelen volt a törvény, mert erőtlén volt a test miatt, azt tette meg Isten, amikor bűnért való áldozatként tulajdon Fiát küldte el a bűnös testhez hasonló formában, és kárhóztatra ítélte a bűnt a testben,⁴ hogy a törvény követelése teljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.⁵ Mert akik test szerint élnek, a test dolgaira törekszenek, akik pedig Lélek szerint, a Lélek dolgaira.⁶ A test törekvése halál, a Lélek törekvése pedig élet és béke, ⁷minthogy a test törekvése ellenségeskedés Istennel, mert Isten törvényének nem engedelmeskedik, és nem is tud engedelmeskedni.⁸ Akik pedig test szerint élnek, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.

⁹Ti azonban nem test szerint éltek, hanem Lélek szerint, ha Isten Lelke lakik bennetek. De akiben nincs Krisztus Lelke, az nem az övé.¹⁰ Ha pedig Krisztus bennetek van, bár a test halott a bűn miatt, a Lélek élet az igazság miatt.¹¹ Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, akkor az, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.

¹²Ezért, testvéreim, adósok vagyunk, de nem a testnek, hogy test szerint éljünk.¹³ Mert ha test szerint éltek, meg kell halnotok, de ha a Lélek által megölte a test cselekedeteit, élni fogtok.¹⁴ Akiket pedig Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai.¹⁵ Mert nem a szolgaság lelkét kaptátok, hogy ismét féljete, hanem a fiúság Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: „Abbá,

Atyám!”¹⁶ Maga a Lélek tesz bizonyosságot a mi lelkünkkel együtt arról, hogy Isten gyermekei vagyunk. ¹⁷ Ha pedig gyermekek, akkor örökösök is: örökösei Istennek és örököstársai Krisztusnak, ha vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk.

Isten fiainak reménysége

¹⁸ Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk. ¹⁹ Mert a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését. ²⁰ A teremtett világ ugyanis a hiábavalóságnak vettetett alá, nem önként, hanem annak akaratából, aki alávetette, mégpedig azzal a reménységgel, ²¹ hogy a teremtett világ maga is meg fog szabadulni a romlandóság szolgaságából Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára. ²² Hiszen tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt sóhajtozik és együtt vajúdik mind ez ideig. ²³ De nemcsak ez a világ, hanem még azok is, akik a Lélek zsengejét kapták: mi magunk is sóhajtozunk magunkban, várva a fiúságra, testünk megváltására. ²⁴ Mert üdvösségünk reménységre szól. Viszont az a reménység, amelyet már látunk, nem is reménység, hiszen amit lát valaki, azt miért kellene remélnie? ²⁵ Ha pedig azt reméljük, amit nem látunk, akkor állhatatossággal várjuk.

²⁶ Ugyanígy segít a Lélek is a mi erőtlenségünkön. Mert amiért imádkoznunk kell, nem tudjuk úgy kérni, ahogyan kell, de maga a Lélek esedezik értünk kimondhatatlan fohászokodásokkal. ²⁷ Aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek szándéka, mert Isten szerint jár közben a szentekért.

²⁸ Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket örök elhatározása szerint elhívott. ²⁹ Mert akiket eleve kiválasztott, azokat eleve el is rendelte, hogy hasonlókká legyenek Fia képéhez, hogy ő sok testvér között legyen elsőszülött. ³⁰ Akikről pedig ezt eleve elrendelte, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.

A választottakat semmi sem szakíthatja el Isten szeretetétől

³¹ Mit mondjunk tehát ezekre? Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk? ³² Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ne ajándékozna nekünk vele együtt mindent? ³³ Ki vádolná Isten választottait? Hiszen Isten, aki megigazít. ³⁴ Ki ítélné kárhozatra? Hiszen Krisztus Jézus az, aki meghalt, sőt feltámadt, aki Isten jobbán van, és esedezik is értünk. ³⁵ Ki választana el minket Krisztus szeretetétől? Nyomorúság, vagy szorongatás, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy mezítelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver? ³⁶ Amint meg van írva: „Teérted gyilkolnak minket nap mint nap, annyira becsülnek, mint vágójuhokat.” ³⁷ De mindezekben diadalmaskodunk az által, aki szeret minket. ³⁸ Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, ³⁹ sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szeretetétől, amely megjelent Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

Pál fájdalma népe miatt

9

¹ Igazat mondom Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem tanúskodik mellettem a Szentlélek által, ² hogy nagy az én szomorúságom, és szüntelen fájdalom gyötri a szívemet. ³ Mert azt kívánom, hogy inkább én magam legyek átok alatt, Krisztustól elszakítva, az én testvéreim, az én test szerinti rokonaim helyett; ⁴ akik izráeliták, akiké a fiúság és a dicsőség, a szövetségek és a törvényadás, az istentisztelet és az ígéretek, ⁵ akiké az ősatyák, és akik közül származik a Krisztus test szerint, aki Isten mindenek felett: áldott legyen mindörökké. Ámen.

Az ígéret gyermekei az igazi izráeliták

⁶Nem mintha Isten ígéje erejét vesztette volna. Mert nem tartoznak mind Izráelhez, akik Izráeltől származnak, ⁷és nem mindnyájan Ábrahám gyermekei, akik az ő utódai, hanem amint meg van írva: „Aki Izsáktól származik, azt fogják utódodnak nevezni.” ⁸Azaz nem a testi származás szerinti gyermekek Isten gyermekei, hanem az ígéret gyermekei számítanak az ő utódainak. ⁹Mert így szól az ígéret: „Abban az időben eljövök, és fia lesz Sárának.” ¹⁰Sőt Rebeka esetében még inkább, aki egy férfitől fogant, Izsáktól, a mi atyánktól. ¹¹Amikor ugyanis még meg sem születtek gyermekei, és nem tettek semmi jót vagy rosszat, de hogy Istennek az ő kiválasztáson alapuló elhatározása érvényesüljön, ¹²nem a cselekedetek alapján, hanem az elhívó akarata szerint, már akkor megmondattott Rebekának, hogy „a nagyobbik fog szolgálni a kisebbiknek”, ¹³amint meg van írva: „Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem.”

Isten szabad kegyelme

¹⁴Mit mondjunk tehát? Igazságtalan az Isten? Szó sincs róla! ¹⁵Hiszen így szól Mózeshez: „Könyörülök, akin könyörülök, és irgalmazok, akinek irgalmazok.” ¹⁶Ezért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené. ¹⁷Mert így szól az Írás a fáraóhoz: „Éppen azért emeltelek trónra, hogy megmutassam rajtad hatalmamat, és hogy hirdessék nevemet az egész földön.” ¹⁸Ezért tehát akin akar, megkönyörül, akit pedig akar, megkeményít.

¹⁹Azt mondod erre nekem: „Akkor miért hibáztat mégis? Hiszen ki állhat ellene akaratának?” ²⁰Ugyan ki vagy te, ember, hogy perbe szállsz az Istennel? Mondhatja-e alkotójának az alkotás: „Miért formáltál engem ilyenre?” ²¹Nincs-e hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt nemes célra, a másikat pedig közönségesre formálja? ²²Isten pedig nem haragját akarta-e megmutatni és hatalmát megláttatni, és nem ezért hordozta-e türelemmel a harag eszközeit, amelyek pusztulásra készültek? ²³Vajon nem azért is, hogy megismertesse dicsőségének gazdagságát az irgalom eszközein, amelyeket dicsőségre készített, ²⁴amilyenekké minket is elhívott, nemcsak a zsidók, hanem a többi nép közül is? ²⁵Amint Hóseásnál is mondja: „Azt a népet, amely nem az én népem, az én népemnek hívom, és azt, amelyet nem szeretek, szeretett népemnek, ²⁶és úgy lesz, hogy azon a helyen, ahol megmondtam nekik: ti nem az én népem vagytok, ott neveztetnek majd az élő Isten fiainak.” ²⁷Ézsaiás pedig ezt hirdeti Izráelről: „Ha Izráel fiainak száma annyi volna, mint a tenger fövénye, akkor is csak a maradék üdvözülné, ²⁸mert az Úr teljes mértékben és gyorsan váltja valóra szavát a földön.” ²⁹És amint előre megmondta Ézsaiás: „Ha a Seregek Ura nem hagyott volna utódot nekünk, olyanná lettünk volna, mint Sodoma, és hasonlónak lettünk volna Gomorához.”

Krisztus a megütközés köve Izráel számára

³⁰Mit mondjunk tehát? Azt, hogy a népek, amelyek nem törekedtek az igazságra, igazságot nyertek, mégpedig azt az igazságot, amely hitből van; ³¹Izráel viszont, amely kereste az igazság törvényét, nem érte el a törvényt. ³²Miért? Azért, mert nem hitből, hanem mintegy cselekedetekből törekedtek rá: beleütköztek a megütközés kövébe, ³³amint meg van írva: „Íme, elhelyezem Sionban a megütközés követ, a megbotráncolás szikláját, és aki hisz abban, az nem fog megszegyenülni.”

¹Testvéreim, én szívemből kívánom, és könyörgök értük Istenhez, hogy üdvözüljenek. ²Mert tanúskodom mellettük, hogy Isten iránti buzgóság van bennük, de nem a helyes ismeret szerint. ³Mert azzal, hogy Isten igazságát nem értették meg, hanem a maguk igazságát igyekeztek érvényesíteni, nem engedelmeskedtek Isten igazságának. ⁴Mert a törvény végcélja Krisztus, minden hívő megigazulására. ⁵Mózes ugyanis azt írja a törvényből való igazságról, hogy aki „cselekszi azokat, él általuk”. ⁶A hitből való igazság pedig így szól: „Ne mondd szívedben: Ki megy fel a mennybe?” Azért tudniillik, hogy Krisztust lehozza. ⁷Vagy: „Ki megy le az alvilágba?” Azért tudniillik, hogy Krisztust a halálból felhozza. ⁸Hanem mit mond? „Közel van hozzád az ige, a te szívedben”, mégpedig a hit igéje, amelyet mi hirdetünk. ⁹Ha tehát száddal Úrnak valod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz. ¹⁰Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk. ¹¹Az Írás is így szól: „Aki hisz őbenne, nem szégyenül meg.” ¹²Nincs különbség zsidók és görögök között, mert mindenkinek ugyanaz az Ura, és ő bőkezű mindazokhoz, akik segítségül hívják őt; ¹³mert „aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözül”.

A hit hallásból van

¹⁴De hogyan hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? Hogyan is higgyenek abban, akiről nem hallottak? Hogyan hallják meg igehirdető nélkül? ¹⁵És hogyan hirdessék, ha nem küldettek el? Amint meg van írva: „Milyen kedves azoknak a jövetele, akik az evangéliumot hirdetik!” ¹⁶Csak hogy nem mindenki engedelmeskedett az evangéliumnak, hiszen Ézsaiás is ezt mondja: „Uram, ki hitt annak, amit tőlünk hallott?” ¹⁷A hit tehát hallásból van, a hallás pedig Krisztus beszéde által.

¹⁸Kérem: talán nem hallották? Sőt nagyon is! „Az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a földkerekség széléig az ő beszédük.” ¹⁹De tovább kérem: Izráel talán nem értette meg? Először Mózes mondja: „Egy olyan néppel teszlek féltékennyé, amely nem az én népem, értetlen néppel haragítlak meg titeket.” ²⁰Ézsaiás pedig nyíltan ki is mondja: „Megtaláltak azok, akik nem kerestek, megjelentem azoknak, akik nem kérdezősködtek utánam.”

²¹Izráelről viszont így szól: „Egész nap kitártam karjaimat az engedetlen és ellenszegülő nép felé.”

Isten nem vetette el Izráelt

¹Azt kérem tehát: elvetette Isten az ő népét? Szó sincs róla! Hiszen én is izráelita vagyok, Ábrahám utódai közül, Benjámin törzséből. ²Isten nem vetette el az ő népét, amelyet eleve kiválasztott. Vagy nem tudjátok, mit mond az Írás Illésről, amikor Isten előtt vádat emel Izráel ellen: ³„Uram, prófétáidat megölték, oltáraidat lerombolták, én maradtam meg egyedül, de nekem is az életemre törnek.” ⁴Viszont mit mond neki az isteni kijelentés? „Meghagytam magamnak hétezer férfit, akik nem hajtottak térdet a Baalnak.” ⁵Így tehát most is van maradék a kegyelmi kiválasztás szerint; ⁶ha pedig kegyelemből van, akkor nem cselekedetekből, különben a kegyelem nem volna kegyelem.

⁷Mi tehát a helyzet? Amire Izráel törekedett, azt nem érte el. A választottak azonban elérték, a többiek pedig megkeményítették, ⁸amint meg van írva: „Adott nekik az Isten bódult lelket, olyan szemet, amellyel nem láthatnak, és olyan fület, amellyel nem hallhatnak mindmáig.” ⁹Dávid is ezt mondja: „Asztaluk legyen számukra csapdává és hálóvá,

megbotlássá és megtorlássá.

¹⁰Homályosodjék el szemük, hogy ne lássanak,
és hátukat görnyeszd meg örökre.”

Izráel elesése üdvösség a népeknek

¹¹Kérem tehát: azért botlottak meg, hogy elbukjanak? Szó sincs róla! Viszont az ő bukásuk által jutott el az üdvösség a népekhez, hogy Isten féltékennyé tegye Izráelt. ¹²Ha pedig az ő bukásuk a világ gazdagságává lett, veszteségük pedig a népek gazdagságává, akkor mennyivel inkább az lesz, ha teljes számban megtérnek. ¹³Ezt pedig nektek mondom, a népeknek: amennyiben tehát én a népek apostola vagyok, az válik szolgálatom dicsőségére, ¹⁴ha valamiképpen féltékennyé tehetem véreimet, és így megmenthetek közülük némelyeket. ¹⁵Hiszen ha elvettetésük a világ megbékélését szolgálta, mi más jelentene befogadtatásuk, mint életet a halálból? ¹⁶Ha pedig a zsenge szent, a tészta is az, és ha a gyökér szent, az ágak is azok.

A szelíd és a vadolajfa

¹⁷Ha azonban az ágak közül egyesek kitörettek, te pedig vadolajfa létedre beoltattál közéjük, és az olajfa gyökerének éltető nedvéből részesültél, ¹⁸ne dicsekedj az ágakkal szemben. Ha mégis dicsekszel: nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged. ¹⁹Azt mondod erre: „Azért törettek ki ágak, hogy én beoltassam.” ²⁰Úgy van: azok hitetlenség miatt törettek ki, te pedig a hit által állsz. Ne légy elbizakodott, hanem félj! ²¹Mert ha Isten a természet szerinti ágakat nem kímélte, téged sem fog kímélni. ²²Lásd meg tehát Isten jóságát és szigorúságát: az elbukottakkal szigorú, veled pedig jóságos, ha megmaradsz jóságában, mert különben te is kivágatsz. ²³De az elbukottak is, ha nem maradnak meg a hitetlenségben, beoltatnak majd, mert Istennek van hatalma arra, hogy ismét beoltsa őket. ²⁴Hiszen ha te a természet szerinti vadolajfáról levágattál, és természeted ellenére beoltattál a szelíd olajfába, akkor mennyivel inkább be fognak oltatni a saját olajfájukba azok, akik természetük szerint odatartoznak!

Az egész Izráel üdvözülni fog

²⁵Nem szeretném, testvéreim, ha önmagatokat bölcseknek tartva nem vennétek tudomásul azt a titkot, hogy a megkeményedés Izráelnek csak egy részét érte, amíg a népek teljes számban be nem jutnak, ²⁶és így üdvözülni fog az egész Izráel, amint meg van írva:

„Eljön Sionból a Megváltó,
eltávolítja a hitetlenséget Jákób házából,
²⁷és én ezt a szövetségemet adom nekik,
amikor eltörlöm bűneiket.”

²⁸Az evangélium miatt tehát Isten ellenségei tiértetek, de a kiválasztás miatt kedveltek az ősatyáért, ²⁹mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása. ³⁰Mert ahogyan ti egykor engedetlenek voltatok Istennel szemben, most pedig irgalmat nyertetek az ő engedetlenségük révén, ³¹úgy ők is engedetlenek most, hogy a nektek adott irgalom révén végül ők is irgalmat nyerjenek. ³²Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.

Isten bölcsességének dicsérete

³³Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége! Mily megfoghatatlanok az ő ítéletei, és mily kikutathatatlanok az ő útjai! ³⁴Mert „ki értette meg az Úr szándékát, vagy ki lett az ő tanácsadója? ³⁵Vagy ki előlegezett neki, hogy vissza kellene fizetnie?” ³⁶Bizony, ötöle, őáltala és őreá nézve van minden: övé a dicsőség mindörökké. Ámen.

¹Kérlek azért titeket, testvéreim, az Isten irgalmasságára, hogy okos istentiszteletként szánjátok oda magatokat élő, szent, Istennek kedves áldozatul, ²és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.

A kegyelmi ajándékok sokfélesége és a gyülekezet egysége

³A nekem adott kegyelem által mondom tehát közöttetek mindenkinek: ne gondoljátok magatokat többnek, mint amennyinek gondolnotok kell, hanem arra igyekezzék mindenki, hogy józanul gondolkozzék az Istentől kapott hit mértéke szerint. ⁴Mert ahogyan egy testnek sok tagja van, de nem minden tagnak ugyanaz a feladata, ⁵úgy sokan egy test vagyunk Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai. ⁶Mert a nekünk adott kegyelem szerint különböző ajándékaink vannak, eszerint szolgálunk is: aki a prófétálás ajándékát kapta, az a hit szabálya szerint prófétáljon; ⁷aki a szolgálat ajándékát kapta, az végezze szolgálatát; a tanító a tanítást, ⁸a vigasztaló a vigasztalást, az adakozó szerénységgel, az előljáró igyekezettel, a könyörülő pedig jókedvvel.

A képmutatás nélküli szeretet

⁹A szeretet ne legyen képmutató. Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz, ¹⁰a testvérszeretemben legyetek egymás iránt gyengédek, a tiszteletadásban egymást megelőzők, ¹¹a szolgálatkészségben fáradhatatlanok, a Lélekben buzgók: az Úrnak szolgáljatok. ¹²A reménységben örvendeztetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak. ¹³A szentekkel vállaljatok közösséget szükségükben, gyakoroljátok a vendégszeretetet. ¹⁴Áldjátok azokat, akik üldöznek titeket; áldjátok és ne átkozzátok. ¹⁵Örüljétek az örülőkkel, sírjátok a sírókkal. ¹⁶Egymással egyetértésben legyetek, ne legyetek nagyratörők, hanem az alázatosakhoz tartsátok magatokat. Ne legyetek bölcsek önmagatok szerint. ¹⁷Ne fizessetek senkinek rosszal a rosszért. A tisztességre legyen gondotok minden ember előtt! ¹⁸Ha lehetséges, amennyire tőletek telik, éljétek minden emberrel békeességben. ¹⁹Ne álljatok bosszút önmagatokért, szeretteim, hanem adjatok helyet az ő haragjának, mert meg van írva: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek” – így szól az Úr. ²⁰Sőt, „ha éhezik ellenséged, adj ennie, ha szomjazik, adj innia; mert ha ezt teszed, parazsat gyűjtesz a fejére.” ²¹Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a jóval a rosszat.

Minden hatalom Istentől van

¹Minden lélek engedelmeskedjék a felettes hatalomnak, mert nincs hatalom mástól, mint Istentől, ami hatalom pedig van, Istentől rendeltetett. ²Aki tehát nem engedelmeskedik a hatalomnak, az Isten rendelkezésével fordul szembe; akik pedig szembefordulnak vele, azok maguknak köszönhetik ítéletüket. ³Mert nem a jó cselekedet miatt kell félni az előljáróktól, hanem a rossz miatt. Azt akarod, hogy ne kelljen félned a hatalomtól? Tedd a jót, és dicséretet kapsz tőle, ⁴mert Isten szolgálja ő neked a jó elősegítésére. Ha azonban a rosszat teszed, akkor félj, mert nem ok nélkül viseli a kardot, hiszen ő Isten szolgálja, aki az ő haragját hajtja végre azon, aki a rosszat teszi. ⁵Ezért tehát engedelmeskedni kell nemcsak a harag miatt, hanem a lelkiismeret miatt is. ⁶Hiszen adót is azért fizettek, mert ők Isten szolgálói, akik éppen ebben a szolgálatban fáradoznak. ⁷Adjátok meg mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval,

annak az adót, akinek a vámmal, annak a vámot, akinek a félelemmel, annak a félelmet, akinek pedig a tisztelettel, annak a tiszteletet.

A törvény betöltése a szeretet

⁸Senkinek se tartoztatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt. ⁹Mert ez a parancsolat: „ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne kívánd a másét”, és bármi más parancsolat ebben az igében foglalható össze: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” ¹⁰A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak. A szeretet tehát a törvény betöltése.

Az Úr eljövetének sürgető közelsége

¹¹Ezenfelül tudjátok, hogy az idő sürget: ideje már az álomból felébrednetek, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hitre jutottunk. ¹²Az éjszaka múlik, a nappal pedig már közel van. Vessük el tehát a sötétség cselekedeteit, és öltük fel a világosság fegyvereit. ¹³Mint nappal illik, tisztességben éljünk: nem dorbézolásban és részegeskedésben, nem bujálkodásban és kicsapongásban, nem viszálykodásban és irigységben, ¹⁴hanem öltsetek magatokra az Úr Jézus Krisztust; a testet pedig ne kényeztessétek úgy, hogy bűnös kívánságok ébredjenek benne.

A hitben erősek ne ítéljék meg az erőtleneket

14

¹A hitben erőtlent pedig fogadjátok be, de ne azért, hogy nézeteit bírálgassátok. ²Az egyik azt hiszi, hogy mindent ehét, az erőtlen pedig zöldségfélét eszik. ³Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik, aki pedig nem eszik, ne ítélje meg azt, aki eszik, hiszen Isten befogadta őt. ⁴Ki vagy te, hogy más szolgálja felett ítélsz? Tulajdon urának áll vagy bukik. De meg fog állni, mert van hatalma az Úrnak arra, hogy megtartsa.

Senki sem él önmagának

⁵Van, aki az egyik napot különbnek tartja a másik napnál, a másik pedig egyformának tart minden napot: mindegyik legyen bizonyos a maga meggyőződésében. ⁶Aki az egyik napot megkülönbözteti, az Úrért különbözteti meg. Aki eszik, az is az Úrért eszik, hiszen hálát ad Istennek. Aki pedig nem eszik, az Úrért nem eszik, és szintén hálát ad Istennek. ⁷Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának; ⁸mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. ⁹Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék. ¹⁰Akkor te miért ítéled el testvéredet? Vagy te is, miért veted meg testvéredet? Hiszen mindnyájan oda fogunk állni Isten ítélőszéke elé. ¹¹Mert meg van írva: „Élek én, így szól az Úr, bizony előttem fog meghajolni minden térd, és minden nyelv megvallja majd, hogy én vagyok az Isten.” ¹²Így tehát mindegyikünk önmagáról fog számot adni Istennek.

Isten országa nem evés és ivás

¹³Ne ítéljessük hát többé egymást, hanem azt ítéljétek meg inkább, miként nem okoztok a testvéreteknek megütközést vagy botránkozást. ¹⁴Tudom, és meg vagyok győződve az Úr Jézus által, hogy semmi sem tisztátalan önmagában, hanem csak ha valaki valamit tisztátalannak tart, annak tisztátalan az. ¹⁵Ha pedig testvéred valamilyen étel miatt megszorodik, máris letértél a szeretet útjáról: ne tedd tönkre ételleddel azt, akiért Krisztus meghalt. ¹⁶Vigyázzatok, ne káromolják azt a jót, amelyben részesültetek. ¹⁷Hiszen az Isten országa nem evés és ivás, hanem igazság, béke és öröm a Szentlélekben; ¹⁸mert aki így szolgál Krisztusnak, az kedves Isten előtt, és megbízható az emberek előtt. ¹⁹Arra törekedjünk

tehát, ami a békességet és az épülést szolgálja. ²⁰Étel miatt ne rombold le az Isten munkáját. Minden tiszta ugyan, de rossz annak az embernek, aki megütközéssel eszik. ²¹Jobb tehát nem enni húst, nem inni bort, és semmi olyat, amin testvéred megütközik. ²²Te azt a hitet, amely benned van, tartsd meg Isten előtt. Boldog, akinek nem kell elítélnie önmagát abban, amit helyesel. ²³Akinek viszont kétségei vannak, amikor eszik, máris megítéltetett, mivel nem hitből teszi. Mert mindaz, ami nem hitből van, bűn.

Az erősek hordozzák az erőtlenek gyengeségeit

15

¹Mi erősek pedig tartozunk azzal, hogy az erőtlenek gyengeségeit hordozzuk, és ne a magunk kedvére éljünk. ²Mindegyikünk a felebarátja kedvét keresse, mégpedig a jóra, az építésre. ³Hiszen Krisztus sem a maga kedvére élt, hanem amint meg van írva: „A te gyalázóid gyalázásai hullottak énreám.” ⁴Mert amit korábban megírtak, a mi tanításunkra írták meg, hogy az Írásokból türelmet és vigasztalást merítve reménykedjünk. ⁵A türellem és vigasztalás Istene pedig adja meg nektek, hogy egyetértés legyen közöttetek Jézus Krisztus akarata szerint, ⁶hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek a mi Urunk Jézus Krisztus Istenét és Atyját.

Zsidók és más népek együtt dicsőítik Istent a gyülekezetben

⁷Ezért fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére. ⁸Mert azt mondom, hogy Krisztus a zsidóság szolgájává lett Isten igazságáért, hogy megerősítse az atyáknak adott ígéreteket, ⁹a népek pedig irgalmáért dicsőítsék Istent, amint meg van írva: „Ezért magasztallak téged a népek között, és nevednek dicséretet éneklek.” ¹⁰Azután ezt is mondja: „Örüljétek, népek, az ő népével együtt.” ¹¹Majd ismét: „Dicsérjétek az Urat mind, ti népek, dicsőítsék őt mind a nemzetek.” ¹²Ézsaiás pedig így szól: „Hajtás sarjad Isai gyökeréből, és népek uralkodójává emelkedik: benne reménykednek a népek.” ¹³A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővüljétek a reménységben a Szentlélek ereje által.

Pál nem akar mások munkaterületén működni

¹⁴Én pedig, testvéreim, magam is meg vagyok arról győződve, hogy ti is telve vagytok jóssággal, telve minden ismerettel, és hogy egymást is tudjátok tanítani. ¹⁵Ezért kissé merészebben írtam nektek, mintegy emlékeztetve titeket, merthogy arra kaptam Istentől a kegyelmi ajándékot, ¹⁶hogy a népekért legyek Krisztus Jézusnak szolgája, aki az Isten evangéliumának papi szolgálatát végzem, hogy a népek áldozata a Szentlélek által megszentelt és kedves legyen. ¹⁷Krisztus Jézusban tehát van okom a dicsekvésre Isten előtt, ¹⁸mert semmi olyanról nem mernék beszélni, amit ne Krisztus tett volna általam a népek megtéréseért szóval és tettel, ¹⁹jelek és csodák erejével, a Lélek erejével: így hirdethettem Jeruzsálemtől kezdve mindenfelé egészen Illíriáig Krisztus evangéliumát. ²⁰Ezért úgy tartottam becsületesnek, hogy az evangéliumot ne ott hirdessem, ahol Krisztust már ismerik, hogy ne idegen alapra építsek, ²¹hanem amint meg van írva: „Meglátják őt azok, akiknek még nem hirdették, és akik még nem hallották, azok megértik.”

Pál részletes útiterve

²²Ez is sokszor akadályozott abban, hogy elmenjek hozzátok. ²³Most pedig, mivel ezeken a vidékeken már nincs feladatomban, és sok éve vágyódom arra, hogy eljussak hozzátok, ²⁴amikor Hispániába utazom, el is megyek hozzátok. Remélem ugyanis, hogy átutazóban megláthatlak titeket, és ti fogtok engem oda útnak indítani, ha már előbb egy kissé felüdültem nálatok. ²⁵Most pedig Jeruzsálemben megyek a szentek szolgálatára. ²⁶Macedónia és Akhája

ugyanis jónak látták, hogy gyűjtést rendezzenek a jeruzsálemi szentek szegényeinek.²⁷ Jónak látták ezt, de tartoznak is ezzel nekik, mert ha a népek részesültek az ő lelki javaikban, akkor tartoznak is azzal, hogy anyagiakkal szolgáljanak nekik.²⁸ Ha tehát ezt elvégeztem, és az adományt átadtam, a ti segítségetekkel elmegyek Hispániába.²⁹ Azt pedig tudom, hogy amikor hozzátok megyek, Krisztus áldásának teljességével megyek majd.

³⁰A mi Urunk Jézus Krisztusra és a Lélek szeretetére kérlek titeket, testvéreim, legyetek segítségemre Isten előtt értem mondott imádságaitokban,³¹ hogy megszabaduljak azoktól, akik hitetlenek Júdeában, és hogy jeruzsálemi szolgálatom kedves legyen a szenteknek;³² hogy aztán majd Isten akaratóból örömmel érkezzem hozzátok, és megpihenjek nálatok.³³ A békesség Istene legyen mindnyájatokkal. Ámen.

Fébé ajánlása és személyes üdvözlések

16

¹Ajánlom nektek nőtestvérünket, Fébét, aki a kenkhreai gyülekezet szolgálója:
²fogadjátok be őt az Úrban a szentekhez illően, és álljatok mellé minden olyan ügyben, amelyben szüksége van rátok, mert ő is sokaknak lett pártfogója, nekem magamnak is.
³Köszöntsétek Priszkát és Akvilát, akik munkatársaim Krisztus Jézusban!⁴ Ők értem saját életüket kockáztatták, és nekik nemcsak én vagyok hálás, hanem a népek valamennyi gyülekezete is.⁵ Köszöntsétek a házukban lévő gyülekezetet is! Köszöntsétek az én szeretett Epainetoszomat, aki Ázsia tartományának zsengeje Krisztusban!⁶ Köszöntsétek Máriát, aki sokat fáradozott értetek!⁷ Köszöntsétek Andronikoszt és Juniát, rokonaimat és fogolytársaimat, akiket nagyra becsülnék az apostolok körében, akik nálam is előbb jutottak hitre Krisztusban!⁸ Köszöntsétek az Úrban szeretett Ampliátuszomat!⁹ Köszöntsétek Urbánuszt, aki munkatársunk Krisztusban, és az én szeretett Sztakhüszomat!¹⁰ Köszöntsétek Apellészt, Krisztus kipróbált emberét! Köszöntsétek az Arisztobulosz háza népéből valókat!¹¹ Köszöntsétek Heródiónt, az én rokonomat! Köszöntsétek a Narcisszusz háza népéből azokat, akik az Úrban hisznek!¹² Köszöntsétek Trüfainát és Trüfószát, akik fáradoznak az Úrban! Köszöntsétek a szeretett Persziszt, aki sokat fáradozott az Úrban!¹³ Köszöntsétek az Úrban kiválasztott Rufuszt és anyját, aki nekem is anyám!¹⁴ Köszöntsétek Aszünkritiszt, Flegónt, Hermészt, Patrobászt, Hermászt és a velük lévő testvéreket!¹⁵ Köszöntsétek Filologoszt és Júliát, Néreuszt és nőtestvérét, valamint Olümpászt és a velük lévő szenteket mind!¹⁶ Köszöntsétek egymást szent csókkal! Köszönt titeket Krisztus minden gyülekezete.

Óvás a zavarkeltőktől

¹⁷Kérlek titeket, testvéreim, tartsátok szemmel azokat, akik szakadásokat és botránkozásokat okoznak azzal a tanítással szemben, amit tanultatok! Térjete ki előlük!
¹⁸Mert az ilyenek nem a mi Urunknak, Krisztusnak szolgálnak, hanem a saját hasuknak, és szép szóval, ékesszólással megcsalják a jóhiszeműek szívét.¹⁹ Hiszen a ti engedelmisségetek híre eljutott mindenkihez; nektek tehát örülök. De szeretném, ha bölcsek lennétek a jóra, és együgyűek a rosszra.²⁰ A békesség Istene pedig összezúzza a Sátánt lábatok alatt hamarosan. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!

Pál munkatársainak üdvözletei

²¹Köszönt titeket munkatársam, Timóteus, valamint rokonaim: Luciusz, Jázon és Szózipatrosz.²² Köszöntelek titeket az Úrban én, Terciusz, aki leírtam ezt a levelet.
²³Köszönt titeket Gájusz, aki vendéglátóm nekem és az egész gyülekezetnek. Köszönt titeket Erásztosz, a város számvevője, és Kvártusz testvérünk.²⁴ (A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal!)

Isten dicsőítése

²⁵ Akinek pedig van hatalma arra, hogy megerősítsen titeket az én evangéliumom és a Jézus Krisztusról szóló üzenet szerint – ama titok kinyilatkoztatása folytán, amely örök időken át kimondatlan maradt, ²⁶ de most nyilvánvalóvá lett, és az örök Isten rendelkezése szerint a próféták írásai által tudtul adatott minden népnek, hogy eljussanak a hit engedelmességére –, ²⁷ az egyedül bölcs Istennek legyen dicsőség Jézus Krisztus által örökkön-örökké. Ámen.